

Kriza v Nemčiji.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR ODLOČNO ZAHTEVA MIR BREZ VSAKIH VOJNIH ODŠKODNIN. — NEMŠKI NAROD JE BAJE ČISTO IZMUČEN VSLED VOJNE, DOČIM SE ČUJE Z AVSTRIJSKE STRANI, DA BI SE SKLENILO SEPARATEN MIR TER DOVEDLO DO SPORA S KAJZERJEM.

Kodanj, 16. julija. — Spor med junckerji, to je stranko veleposestnikov v Nemčiji, ki zahteva vojno z osvojitvami, vojnimi odškodninami ter aneksijami, in takozvano mirovno stranko, katero predstavlja nemški državni zbor in velika masa nemškega naroda, se je danes poglubil in razširil.

Nemški prestolonaslednik, ki vedno ropota s sabljo in ki je doživel pred Verdunom svoje največje neuspehe, hoče na vsak način zadovoljiti željam junckerjev. On je spravljal s pozorišča Bethmanna Hollwega, kajti zadnji je želel mir ter se je cela njegova politika gibal na zadnji čas v tem smislu.

Namesto Bethmann Hollwega je bil imenovan čisto navaden človek, Jurij Michaelis, ki je bil prej pruski živilski diktator in sicer na mesto državnega kancelerja, s čemur hočejo zadovoljiti željam državnega zbora nemškega naroda.

Nobenega presenečenja bi ne povzročil spor med Avstro-Ogrsko in Nemčijo.

Nemški državni zbor, ki se je vedno zavzemal za mir brez aneksij in vojnih odškodnin, bo najbrže zahteval konec vojne, in resolucija, ki je bila sprejeta zadnjih sejah državnega zbora, je bila sestavljena v tem smislu.

Poročila iz Berlina pravijo, da je stopil na mesto dr. Zimmermanna, ki je bil cesarski minister za zunanje zadeve ter je igral v času svoje vlade precej smešno vlogo, grof Brockdorff-Hazenu, ki je bil dozdaj nemški poslanik v Kodanju na Danskem ter je sorodnik prejšnjega nemškega poslanika v Združenih državah grofa Bernstorffa. O njem poročajo, da je samec in član ene najbolj odličnih junckerskih družin na Pruskem. Pravijo, da je on juncker vseh junckerjev.

V tem smislu si je lahko misliti, da se ne giba kriza v nemškem javnem življenju tako ko so pričakovali, temveč, da so prišli na površje možje, ki so predstavljali politiko kot stari.

Nemški narod je zahteval in zahteva še zdaj izpremembo volilnega sistema, in če bi se tega ne izvršilo, bi prišlo do splošnega poloma, a seveda le v slučaju, če bi vlada in odgovorni zastopniki vlade ne pristali v splošne ljudske želje.

Nemški narod hoče miru in državni zbor je glavni, a dosedaj malo uvaženi faktor, s pomočjo katerega je mogoče spraviti zahteve naroda v splošno javnost.

Želja po miru je v Avstriji tako velika, da je avstrijski državni zbor že parkrat jasno namignil, da ne more iti več tako naprej.

Ko je rekel češki poslanec Prašek, da je Avstrija v vseh ozirih odvisna od Nemčije, je nastal sicer v zbornici velik nemir, na tihem se je pa večina poslancev strinjala s Praškovim govorom.

Haag, 16. julija. — Nemški cesar je poslal bivšemu nemškemu državnemu kancelerju Bethmannu Hollwegu pismo sledeče vsebine:

— S težkim srcem sem danes ugodil vaši prošnji ter vas odpustil iz službe. Celih osem let ste vodili najtežje in najbolj odgovorne urade ter ste uporabili vse svoje moči uspešno v službo cesarju, cesarstvu, kralju, kraljestvu in domovini.

V najtežjih časih ste mi bili z dobrim svetom vedno na strani. Moja dolžnost je torej, zahvaliti se vam najpristraneje za vaše zvesto službovanje.

Pravijo, da je cesar ponudil bivšemu kancelerju neko ugledno diplomatsko službo v inozemstvu, katero je pa on odklonil.

Amsterdam, 16. julija. — Notranji boj v Nemčiji se tiče mirovnega vprašanja.

Ko se je danes vračal v glavni stan maršal Hindenburg, se je zbrala na kolodvoru velika množica ljudi, ki je neprestano kričala:

— Dajte nam mir! Dajte nam dober mir! Skleniti mir prej koga!

Hindenburg je demonstrantom molče odzdravljaj.

Kodanj, 16. julija. — Berlinsko časopisje pravi, da se novi nemški državni kanceler dr. Michaelis popolnoma strinja z resolucijo, ki jo je predložila večina v rajstastu ter da je odločno proti aneksijam in vojni odškodnini.

V četrtek bo govoril novi nemški kanceler o nemški zunanji politiki.

Kodanj, 16. julija. — Ves nemški narod napeto pričakuje govora dr. Michaelisa, katerega bo imel v četrtek. Pri tej priliki bo pojasnil poslancem svoj program.

Nemci še zdaj niso na jasnem glede splošne situacije. Časopisje čisto nič ne ve, kakšno stališče bi zavzelo in zategadelj brodi v kalnem.

Sever ni zadovoljen.

Senator trdi, da se od severnih držav zahteva preveč vojakov. — Zahtevajo, da se predloži uradna cenitev.

Washington, D. C., 16. julija. — Senatorji severnih držav so včeraj dolžili vlado, da je število vojaštva, katero zahteva vlada od severa, preveliko z ozirom na demokratski jug.

Senatorji Bandergee iz Connecticut, Reed iz Missouri, Lodge iz Massachusetts in McCumber iz North Dakote so ostro kritizirali uradnike, ki so izvršili zrebanje. Na podlagi senatorja Banderge je senat sprejel resolucijo, ki zahteva, da trgovski tajnik predloži senatu uradno štetje, iz katerega se more razvideti, koliko vojaštva se zahteva od vsake države.

Vlado dolžijo, da se ni ozirala pri določbi števila vojaštva na inozemce v industrijskih krajih severa, četudi tuji niso podvrženi konškrpeiji. Druga obdolžitev je v tem, da je vlada prebivalstvo v zapadnih mestih veliko precenila in zaradi tega odpade na ta mesta preveliko število vojakov.

Senator Brandegee je trdil, da tvorijo v mestih na severu tuji 20 odstotkov celotnega prebivalstva, na jugu pa samo en odstotek. Kot primer je navedel New Britain Conn., kjer se nahaja v tamošnjih tovarnah 3500 domačinov in 3500 tujcev. Vlada je določila, da mora mesto dati 7000 vojakov, iz česar je razvidno, da je prebivalstvo dvojno preobloženo, kajti v resnici se more od mesta zahtevati samo 3500 vojakov. Senator je rekel, da se dela s postavlo o konškrpeiji velika krivica, kajti tuji tuji bi morali biti vojaško obvezni. Nato je senator Reed izjavil, da je poskušal v postavi neko izpremembo zaradi tujcev, pa ni imel uspeha.

Za podlago vojaške cenitve je vlada vzela ljudsko štetje iz leta 1910 in je cenila v naslednjih sedmih letih naraščanje na isti način, kot do 1910. Senator pa pravi, da je število prebivalstva v zapadnih mestih do 1910 v resnici rastle, toda od tedaj naprej ni opaziti več nikakega naraščanja. Zato vojaška cenitev ni nikakor pravična.

Medtem vlada nadaljuje z zrebanjem.

Francosko bojišče.

Nemci so bili tepeni v nočnih bojih. — Zavzeli zakope v Champagne, pa so bili pregnani.

Pariz, Francija, 16. julija. — Sinoči so Nemci v Champagne prizorili tri nočne napade, toda niso dosegli nikakega uspeha. Dva napada so Francozi takoj odbili, pri tretjem pa se jim je posrečilo vdreti v francoske zakope, iz katerih pa so bili vrženi v bojih na bajonet.

1600 strelcev je včeraj padlo v Rheims; ubita sta bila dva stara moža.

London, Anglija, 16. julija. — V nedeljo zvečer so angleški letalci bombardirali sledeče kraje in predmete: Solway naprave v Zeebrugge, železniško križišče v Ostende, železniško v Middelkerke, železniško križišče v Thourout, in železniško pri Lichtervelde. Vsa letala so se neopškodovano vrnila.

Pri Fontaine-le-Croisilles in v bližini Armentieres smo odbili sovražne napade, in Nemci so imeli velike izgube. Pri Oppy smo izvršili uspešen napad, v katerem smo vjeli večje število vojakov.

V zračnih bojih smo včeraj uničili tri nemška letala.

Stavke v Nemčiji.

Kodanj, Dansko, 16. julija. — V Šleziji in v renski provinci so šli premozarji na stavko, ker je vlada zopet omejila hrano.

Daj nam mir.

London, Anglija, 16. julija. — Ko je pri svojem zadnjem obisku v Berlinu feldmaršal Hindenburg zapuščal vladno palačo, je ljudstvo glasno klicalo: "Daj nam mir, daj nam mir." Hindenburg pa je molčal in je samo salutiral.

Zmaga v zraku.

London, Anglija, 15. julija. — G. B. Shawovi nazori o vojni so bili vedno zanimivi, neravni in nori.

Smatrali so ga že za enika in indiferentnega. Rekli so, da ni patriotičen, ne lojalen. Toda vendar je o splošnem položaju dobro poučen.

Ali zagovarjate to, da bi napadli angleški zrakoplovci nemška mesta kot povračilo za nemške zračne napade na London? — ga je vprašal časnikarski poročevalec.

Zakaj naj bi vojaške operacije imenovali povračilo? — je rekel Shaw. Nikakor ne imenujemo velike ofenzive pri Arrasu povračilo za ofenzivo pri Verdunu. Bombardiranje mest iz zraka je ravno isto kot bombardiranje pri obleganju mesta na zemlji.

Naše bombe so deževale na nemška mesta, do katerih smo mogli priti, posebno na Freiburg, Treves, Karlsruhe; to so vsa znamenita mesta z zgodovinskimi spomeniki in dragimi umešninami. Opomniti ni niti treba na to, da so bile ceste polne žen in otrok. Javno in urado smo naznanili, da smo za vsako nemško bombo vrgli na stotine bomb in to moramo nadaljevati dokler ne izsilimo odločitve. Narod, ki kriči: morilec in zahteva povračilo, ne ve, kaj pomeni vojna.

Na vprašanje, ako ima kak vpliv na izid vojne, ako je pri kakem bombardiranju ubitih več civilnih oseb, je odgovoril:

Gotovo. Vse vojske so se odločile s tem, da je bila zlomljena vojaška sila in da so prišli z bajonetami in z bombami v glavno mesto nad prebivalstvo, ki je predstavljalo narod. Dajte Haigu Berlin Hindenburg pa mora imeti Ypres in Bapaune ter ostalo zapadno fronto. Dajte pa Hindenburgu London, potem pa Haig lahko zavije vse svoje vojske in jih proda kot igrače.

Ta vojna bo dobljena v zraku in ne v zakopih. Vse, kar ste videli je samo poskus. Ko je poskus enkrat uspel, ali ni boljše, da gledate za čelado in masko proti plinu? Zdaj bodele to potrebovali. Shaw ima zelo veliko zmoglost, da vam daje najbolj krvava svadila, pri tem pa utripa s svojimi očmi in se smeje.

Kaj je važnejše? — je nadaljeval. — varovati vojake na bojnem polju, ali pa njihove žene in otroke doma? Vprašam vas še nekaj: kaj je važnejše, ali varovati blagajno, ali denar, ki se nahaja v blagajni? Zakaj je vojak v vojni, ako ne zato, da varuje svoje žene in otroke?

Pobijte devet desetih naših vojakov in civilnih mož; ostala desetina bo izpolnila prebivalstvo. — Vbijte pa devet desetih žen in narod je mrtev, pa četudi nadomestite vsako mrtvo ženo z enim možem. Vredno je žrtvovati bataljon mož, da se prihrani pol tuceta rodovitnih mater.

Na vprašanje, ako se bo vojna odločila v zraku, je odgovoril:

Da, ako je prej naša moralna sila, priprana na njenem uničevalnem delu sama ne skonča in vse druge vojne med civiliziranimi narodi. Ali dokler kaka nova iznajdba, ki bi bila revolucionarna v primeri s strojem, ki je težji kot zrak, ne prinese še boljše metode, ki bo odločila.

Ali se narod zaveda pravega vojnega položaja? — ga je vprašal poročevalec.

Ne. Narod ne ve, kaj je vojna. Narodu ne povedo, kak je vojni položaj. Pita jo jih z lažmi, oficijelnimi in neoficijelnimi, da ga pridržijo v položaju, v katerem ga je mogoče vladati. Iz nevednosti preidejo v iluzije in napačna upanja, v slučajno nerazpoloženje, iz katerega more vsak čas nastati panika.

Politikov, ki hočejo povedati resnico, tukaj ne marajo. Bili pa bi interesantni in nekaj posebnega, pa tudi zelo koristni.

Shawovi pristiki, ki so ga začetkom vojne zapustili, češ, da ni patriotičen, se vračajo, dasiravno ni izpremenil svojega naziranja niti za la. Zagovarja vedno objektivne opazovalce in trdi, da bi morali s Casementom ravnati kot z vojnimi vietnikom.

Kitajska.

Čang-Hsun so pomagali internirani Nemci. — Ko je bil poražen, so ga spremlili v nizozemsko poslanstvo.

London, Anglija, 15. julija. — Republikanski glavni stan je objavil izjavo, da so Čang-Hsun pri obrambi njegovega stanovanja pomagali internirani Nemci. Republikanci so se čudili, kako natančno zadevajo strelci monarhistov in takoj so sumili, da je imel Čang-Hsun tuje večake v streljanju. Republikanska artilerija je Čang-Hsunovo stanovanje popolnoma porušila.

Zakasnelo poročilo iz Pekinga pravi, da so republikanci obstreljevali severni in južni del mesta, potem ko je Čang-Hsun zbežal iz cesarskega mesta.

Z ozirom na množino municije, katero so porabili v teh bojih, je bilo le malo vojakov ubitih, namreč na obeh straneh samo 10 in okoli 50 ranjenih.

Med civilisti pa je bilo ubitih okoli 30 oseb, veliko večje število pa jih je bilo ranjenih. Ranjenih je bilo 7 tujcev, ko so obstreljevali mesto, kjer se nahajajo poslaništva. Vjete Čang-Hsunove vojske so razorožili; dali jim bodo trimesečno plačo, potem jih bodo izpuščili.

Mesto je sedaj popolnoma mirno.

Trojni umor.

Johnstown, Pa., 16. julija. — Skrivnost zakriva umor lastnika nekoga rudnika Ed. I. Humphrey, 42 let, njegove žene Carrie Humphrey, 35 let in njihovega sina Edmunda, 15 let. Umor se je izvršil blizu Carrolltown. Dasiravno George C. Tompkins, ki se je v avtomobilu vozil z družino Humphrey, tudi, da so družbo napadli trije roparji in da je on edini vrel smrti, so vendar na konerjevo zahtevo Tompkinsa zaprli v okrajni ječi v Ebensburgu.

Tompkins, ki je bil z Humphreyom solastnik rudnika, je vozil avtomobil. Namenjeni so bili v Philadelphia. — Komaj tri milje od Humphreyvega doma v Carrolltownu se je na nekem samotnem kraju izvršil trojni umor.

Mrs. Humphrey in njen sin sta bila zadeta v srce in sta bila na mestu mrtva. Mr. Humphrey pa je bil vstreljen kakih 500 čevljev stran; dve krogli je dobil v desno prsi, eno pa v desno ramo. Na glavi je imel zvezičjo rano; najbrže ga je morilec vdaril z revolverjem, katerega kosi so se našli v bližini.

Novica o umoru je prišla v Carrolltown okoli devete ure, ko je Tompkins pripeljal trupli Mrs. Humphrey in njenega sina v urad dr. E. F. Arble, Humphreyvega bratrčeta. Tompkins pripoveduje, da je bila družba napadena. Žena in sin sta bila na mestu vstreljena. Tompkins in Humphrey pa sta bežala. Tompkins pravi, da se je rešil samo na ta način, da se je sklonil za nek kamen in da so ga napadali pretekli, ko so hoteli dohiteti Humphreya.

Po Tompkinsovem pripovedovanju so morilec vstrelili mater in sina in razdalje 50 čevljev, koronei C. A. Fitzgerald pa je opazil, da ima mladi Humphrey na obrazu sledove dima, kar dokazuje, da je bil vstreljen od blizu. Tudi pravi, da so Humphreya vstrelili od spredaj, na glavi pa se vidi, da je bil zadet od zadaj.

Oblasti so že dobile pričo o osebi nekega dečka po imenu Luther, ki pravi, da je bil v bližini tragedije in da je videl, kako sta se dva moža borila, nato se je eden vzdignil in bežal, drugi pa je za njim streljal iz revolverja. Videl je prednjega, da je padel na mesto, kjer so pozneje našli Humphreyve truplo.

Toda ni pacifičen, ni zagovornik miru potom pogajani, tudi ni vojak, ki bi se beril do konca; on je pač samo Shaw.

Rusi zmagujejo.

NEMCI SO PRIŠLI NA POMOČ. — RUSI JIH VRŽEJO NAZAJ. — BOJI ZA LODZIAN. — REZERVE IZ FRANCOSKE. — BOJI NA 800 MILJ DOLGI FRONTI OD RIGE DO ČRNEGA MORJA.

Petrograd, 16. julija. — Vojni urad danes poroča, da se Nemcem, ki so prišli Avstrijem na pomoč, ni posrečilo zavstaviti Rusov, in Nemci sami so izgubili nekaj svojega ozemlja.

Rusi so pognali Avstrijce iz vasi Lodziany; toda Avstrijci so dobili pomoč in Rusi so se morali zopet umakniti in so obdržali samo južni del vasi.

Na fronto ob Lomnici neprenehoma prihajajo nemško-avstrijska ojačenja, toda Kornilovega prodiranja ne morejo zavstaviti. Po zelo vročih bojih okoli Kaluža so morali včeraj Rusi odbiti več silnih protinapadov.

Pri Lodzianiju so Avstrijci izgubili več kot 900 jetnikov in mnogo strojnih pušk.

Od Rige do Črnega morja, katera fronta je dolga 800 milj, se vrše ljuti boji, kar pomeni, da je vsa ruska fronta v ognju. Najhujši boji se vrše ob Karpatih v južni Galiciji.

V glavnem stanju generala Brusilova se nahaja ruski vojni minister Kerenski in splošno se domneva, da nameravajo Rusi kak večji napad, ali pa pričakujejo, da bodo Nemci pričeli z ofenzivo.

Okoli Rige se je opazilo, da Nemci v tem okraju zbirajo svoje čete z namenom, da bi pričeli ofenzivo in prodirali proti Petrogradu. To so nameravali Nemci tudi malo pred rusko revolucijo.

Veliko napredovanje generala Brusilova se more razvideti iz ruskega uradnega poročila, ki naznanja, da so Rusi od 1. do 13. julija vjeli 35,899 Avstrijcev, Nemcev in Turkov. Med temi je 834 častnikov.

Vplenili so tudi 93 težkih in lahkih topov, 26 zakopanih možnarjev, dva zrakoplova in mnogo drugega vojnega materijala.

Ti jetniki predstavljajo cel nemški vojni kor. Z veliko silo in premočjo so Nemci navalili na Ruso pri Kalužu; toda Rusi so jih navzlic temu, da so izgubili svojega poveljnika, pognali nazaj.

Nemci prevažajo vojaštvo s francoske, italjanske in rumunske fronte.

Sejte pšenico.

Letos se je pričela agitacija, da bi se v državi New York milijon akrov posejal s pšenico in ržjo. Oni farmerji, ki so se večinoma pečali z mlekarstvom, zdaj z velikim zanimanjem gledajo na to agitacijo.

Vicepredsednik mlekarске zveze F. H. Thomson je danes poslal sledeče izvestje:

— Mnogo farmerjev, ki se v prvi vrsti pečajo z mlekarstvom, je vprašalo Thomsona, ako bi pomnožitev pšeničnega pridelka vplivala na mlekarstvo. Po dolgem razmotrivanju se je Thomson prepričal, da bi pomnožitev pšeničnega in rženega pridelka ne škodovala mlekarstvu, temveč bi nanj še dobro vplivala.

Mlekarški farmerji pridelujejo večinoma seno za na prodaj. 1916 so bili štirje milijoni travnikov v tej državi. Za 1917 je cena tone sena \$12.60. Lansko leto je bilo seno po \$17.00.

Med tem ko vsi farmerski pridelki kažejo 30 odstotkov povišanja v ceni, je cena sena padla za \$4.40. To kaže, da je boljše senožeti in travnike obdelati in posejati s pšenico in ržjo.

Dejstvo je, da se mlekarstvo ne izplačuje tako dobro, da bi se mnogo farmerjev z njim pečalo. Število mlekarških farmerjev se leto za letom manjša, kjati z mlekarstvom se ne zasluži mnogo denarja.

Ako se farmerji obrnejo na pridelovanje pšenice in rži, si povečajo dohodke in storijo svojo patriotsko dolžnost.

Pri večjem pšeničnem pridelku, ima farmer še drugo ugodnost. Pridela mnogo slame, katero porabi za steljo pri živini in dobi na ta način mnogo dobrega gnoja.

Thomson upa, da bodo farmerji uvideli, da imajo največji zaslužek, ako posejejo svoja polja s pšenico in ržjo.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denar za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so sosedini po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika ker nam stem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSE

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSEB, President. LOUIS BENEDIE, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Ka celo leto velja list na Ameriko \$3.50
Za pol leta na mesto New York 2.00
Za četrt leta na mesto New York 1.00
Za šest let na mesto New York 1.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedelja in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays,
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni bres podpis in osebni se ne priobčujejo.

Denar naj se blagoviti poljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivalne namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in poljativam naređite ta naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS LABEL

Bratje in sestre!

Združene države so 9. aprila 1917 prekinile vsako zvezo z avstro-ogrsko vlado. Cesar so se so-vražniki našega naroda najbolj bali, se je zgodilo.

Z nestrpnostjo smo pričakovali ta korak ameriške vlade in mi ga danes z največjim veseljem in navdušenostjo pozdravljamo.

Srečen naj bo čas, blagoslovljen naj bo dan, ko se je tudi ta velika republika postavila v vrste prijateljev našega naroda. Velikih zaveznikov, ko tudi ona ostri svoj meč, da pomore odkapati glavo krutemu tiranu, od Boga pozabljeni, od naroda preklinjani Avstriji.

Zastopniki dežele, ki nam je dala pribežališče in kruha, ko nas je pogledala iz domovine krivica in trpljenje, bodo sedeli med prvimi v zboru, ki bo odločeval o usodi narodov, zlasti onih, ki so bili dosedaj tlačeni in izkoriščani. Kdo pa more tudi le en trenutek misliti, da bi ti zastopniki dovolili, da bi ostal naš narod še nadalje v sužnosti, da se nam odtrga četrta le najmanjši del našega narodnega telesa, našega morja, naših primorskih krajev.

Dežela, ki je žrtvovala na tisoče milijonov dolarjev, da donese svobodo svojim in tujim narodom, ne more in ne bo nikoli dopustila, da ostane naš narod še nadalje razdeljen in zasuzen pod tuji, nenarodnimi vladami, še manj pa, da bi kdo trgjal od naše krvave domovine posamezne kose.

Kdo bi drugače mislil in sodil o Ameriki ter njenih velikih načrtih, katere je izrazila po predsedniku Wilsonu, drugače, bi globoko podcenjeval plemenite črte tega velikega naroda, ta bi globoko razžalil predsednika Wilsona, ki je jasno in svečano razglasil svetu, zakaj je Amerika zgrabila za orožje.

Pravica je dragocenejša od miru in mi se moramo boriti za ono, kar je bilo vedno najbližje našemu srcu, za demokracijo, za pravice in svobodo malih narodov, da damo malim in velikim narodom pravico, da se sami upravljajo in razvijajo.

Mir sveta se mora osnovati na trdnih temeljih politične svobode. Nikdar in nikjer nismo slišali jasnejših in odločnejših besed in zagotovil, na katere bi se mogli zaneseti ter sklicevati mali, tlačeni narodi, še nikoli ni bilo slišati v tej deželi za nas Jugoslovane tako tolažilnih besed.

Se bolj tolažljivo in odločnejše za našo bodočnost pa je dejstvo, da niso to samo besede, temveč da jim sledi tudi dejanja, kajti Amerika je stopila na predsednikov poziv z vsemi svojimi silami, s svojim neizčrpnim moralnim in materialnim bogastvom v boj proti Nemčiji ter njenim zaveznikom, roko v roki z zavezniki, da pomore izvojevati pravice in svobodo malih narodov ter da se osnuje mir sveta na trdnih temeljih politične svobode.

Bratje, ne bili bi vredni, da živimo, ne bili bi vredni drugega, kakor preziranja in najsravnostnejšega propada, ako bi ostali še sedaj tlačeni ter mrtvi za vse, kar se v svetu dogaja, ako ne bi tudi mi, sedaj ali nikoli, učinili ter žrtvovali vse, kar moremo, da tudi mi pomagamo Ameriki in zaveznikom, da dovrše veliko delo osvobodjenja narodov izpod nemške divje sile.

Vi, bratje in sestre, ki ste ostali tudi v najtežjih časih zvesti svojemu narodu, stori po svojih slabih močeh vse, kar ste mogli, da ohranite v našem narodu živo narodno zavest; ob vaših prejšnjih se razbili vsi divji navalni avstrijskih podkupljenecv in podreptnikov, ki so hoteli pripraviti Ameriko, češ, da je naš narod zadovoljen s svojim suženjstvom pod Avstrijo ter njenimi bivšimi špijoni, ki so se nazivali konzuli. Sedaj je na vas vrsta in dolžnost, da storite še več, da pokažete s krvjo in s svojimi telesi svojo udanost namram tej deželi ter svojo ljubezen do velikih idealov, za katere stopa tudi ona v boj.

Med vami in med boljšim delom naroda je na tisoče mladih ljudi, med njimi je tudi takih, ki so izveščani v orožju, ki bi morali danes, ako bi bili doma, ubiti svoje brate in prijatelje, ki bi se morali boriti za to, da bi utrdili okove suženjstva nad našim narodom. Sedaj je na njih vrsta in dolžnost, da stopijo v vrsto onih, ki se bodo borili ne samo za čast in svobodo te dežele, temveč tudi za pravice in osvobodjenje drugih narodov, med temi tudi našega.

Peter Zgaga.

Dandanašnji je navada, že vsaj med Slovenci in našim jugoslovanskim bratranstvom, da se začne vsak govor, vsak dopis in vsak prepis z besedami: svoboda, cilj, enakost, bratstvo ali pa "tisti nesramnik, ki se je predznil itd."

No, jaz se bom siloma izpregel iz ojnice, katere so si drugi prostovoljno nabremenili, in bom poročal vse, kar mi bo prišlo na jezik in kar bo mogel prenesti papir.

Presneto so se izpremenili časi, odkar smo se zadnjič videli. Tako izpremenili, da nekateri jedo iz skled, v katero so malo prej pljuvali in da pljujejo v skledo, ki jim je preskrbovala še pred par tedni dobrote vseh dobrot.

Toda kaj hočemo. Kulturne narod smo, pa ne samo kulturni, tudi prosvetljeni, presvetljeni in pametni, da nas je začela celo Evropa spoštovati in ceniti.

Mi smo z vsem zadovoljni, mi obsojamo vsakogar, ponizni smo in se z nikomur ne prepiramo, pa se vseeno kregamo s celim svetom in zahtevamo pravice, sklicujoč se na dolžnosti, katerih pa ne moremo in ne moremo izpolnjevati.

Takole srednje pameten človek, naj samo pogleda, pa se mu bodo zjezili lasje na glavi, če mu jih je sploh še kaj ostalo v tej splošni druginji.

No, naj bo dovolj uvida.

Skenil sem namreč poročati par novic, za katere vam bosta, gospod urednik, celo Reuter in Wolff nevoščljiva.

Slovenske naselbine dobro napredujejo.

Dopisi so postali redkejši, ker so začeli v Washingtonu nekaj mesečij se pijačo. Ne smete misliti, da spravljamo naš mili narod kaj v dotiko s senatnimi konferencami, z amendmanti, odloki in predlogi.

Tega ne, čeravno je imel protisalonski in protialkoholni predlog tako dolgo roko, da je marsikoga prejel za ušesa in da bo število tistih, katere bo zgrabil za goltnace, neprestano naraščalo.

Iz programa ameriških Slovencev je slednjič izbrisana točka "Avstrija".

Nekoliko je že zastarela, in kamek je bil slednjič nevoljen, ker se je vsak slavospev nanjo nehoti in nevede izpremenil v tužni miserec.

In celo Zotti, ki je imenoval Avstrijo sestro solne in zvezd, je prišel zdaj z farbo na dan, češ, da je mislil Ameriko, ko je hvalil Avstrijo ter da je edino začetnica poglavitna stvar in edino vpoštevajna vredna.

Začela se je agitacija za Jugoslavijo.

Za malec drugačno Jugoslavijo kot jo že tri leta škicirajo po jugoslovanskih listih in po nepotrebnem trošijo popir.

Toda, gospodje, zopet ste nalezli na odpor.

Dva srednjepadna časopisa nista zadovoljna s programom, ker

Lady Winkburn, članica angleškega Rdečega križa.

je proti njunemu principu, prepričanju in prednameni, da bi mogla biti sploh kje na svetu ločena cerkev od države.

S programom se ne strinja tudi nek newyorški list. Žal mu je, ker ga niso vprašali za njegov priznanostrokovnjaški nasvet, in ker so Slovenci po splošnem polomu leta 1908 spoznali vrednost šivanke ter so temeljito zašili svoje žepe.

Pred mesecem dni se je vršilo v New Yorku splošno štetje ali cenus.

Štetje je bilo natančnejše kot za časa Avgusta, kajti tedaj niso še poznali avtomobilov, in jajt.

Cenzus, cenzus, cenzus! Kamorkoli je pogledal človek, mu je zasenčila ta beseda oči.

Ni čuda, da sva se tudi dva newyorška Slovenca podala na delo.

Kako je opravil moj kolega, je citateljem, ki ne čitajo brezverskih listov, že znano, dolžnost moja je pa objaviti sad mojega prizadevanja:

Mr. Jakob Potnik 2
dobri besedi;
Mr. V. C. Zevnik 3
čase piva;
Mr. Jesihar 1
dobro večerjo;
Mrs. Burkelca 1
pokazanje vrat;
Mr. Mrak 1
importirano slivovko;
Miss Zavornik 2
pošteni po glavi.

Kakor vidite, je delo deloma priporočljivo, deloma pa tudi ne. Najbrže se je tudi moj kolega o tem dobobra prepričal.

Zdaj pa še o politiki dve ali tri. Preveč se ne smem raztegniti, ker mi že zdaj očitajo debelost, dasi ravno ji ne vem niti vzroka, niti poudara.

Ruska vlada se je reorganizirala. Saj ni čuda: gospodarita ji Korulov in Brusilov!

Nemški kancler je odstopil. Saj ni čuda: v treh letih se mu je jezik vendarle osušil vsled neprestane pridigovanja o nemških zmagah.

Zotijev list je dobil od pokojnega Sienkiewicza novo in veleznamno povest "Z ognjem in mečem". Povest bo dobra: saj jo je vendar opilil in predelal gospod urednik Zvonko Novak.

Zdaj končujem in pozdravljam vse rojake širom Amerike.

Vse in tudi posvečenega Smoleta iz daljnega Wisconsin, ki je sledeč Judežu Iskarijotu, prodal svoje prepričanje za trideset srebrnikov na mesec in postal glavni sodnik edinega, najboljšega, največjega, najbolj pristinega, in najpravišjega slovenskega pisane Zottijevega dnevnika v Ameriki, ter s tem dokazal brezmejno obširnost svoje duše.

Peter Zgaga.

Grška se pripravlja.

Washington, D. C., 16. julija. — Uradna poročila danes naznanjajo, da Grška ni samo prekinila diplomatske zveze s centralnimi državami, temveč se nahaja žnjimi v vojnem stanju.

Grška mobilizira svojo vojsko in se bo pridružila zaveznikom na Balkanu.

Prvotna Venizelosova armada šteje 60 tisoč mož, stalna armada pa 300 tisoč mož.

Francoski senator Jonnart je sporočil, da bo Grška postavila na bojišče 250 tisoč vojakov.

Grška bo v kratkem poslala v Združene države posebno misijo, ki se ne bo samo pogajala z ameriško vlado zaradi vojnega materijala, temveč tudi o reorganizaciji Grške po vojni.

Namera umoriti Wilsona.

Chicago, Ill., 16. julija. — Tajna policija je danes aretirala Poljaka Johna Nački-ja, ki je hotel napraviti družbo nasprotnikov konškriceje. Prva člana te družbe sta bila brata Nački, Domenila sta se, da mora oni, ki ostane pri življenju umoriti predsednika Wilsona, ako bi eden od njih padel na bojišču. Ako bodeta poslana v vojno, bodeta pomorila peveljnika, nakar se bodeta podala sovražniku. Družba ima že veliko število pristašev in v Belo hišo je prišlo že mnogo pretilnih pisem.

STATE DEPARTMENT ON LABOE

BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION

Štiti naseljenca in jim pomaga.

Splošni nasveti, pojasnila in pomoč sastonj. V vseh jezikih. Pojamila, kako postati državljan in o državljanstvih pravicah.

Pridite ali pišite!

Newyorški urad: 230 Fifth Ave.

Urad v Buffalo:

704 D. S. Morgan Building.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA" NAJ

VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK

V ZDRAŽENIH DRŽAVAH

Vi ste na pol v grobu, ako imate bolne noge.

Rabite

PEDISIN

krepčilo za noge,

ki ne dovoli, da se

pote,

postanejo utrjene

ali dobe mehurje, odrastke, ali kurja ocesa.

PEDISIN krepi, prenovi in neguje noge.

Velika družinska škattja, zadostuje za več mesecev, stane le \$1.00.

CROWN PHARMACY,

2812 E. 79th Street, E.

Cleveland, Ohio.

VABILO NA IZLET,

(piknik)

ki ga priredi

društvo SLOZNOST št. 303 SNPJ

v Ralpltonu, Pa.,

v nedeljo dne 22. julija t. l.

na istem prostoru kot ga je imelo

zadnje društvo sv. Barbare

nad rovom št. 1.

Piknik se prične ob 2. uri popoldne

in konča pa ob 8. uri zvečer.

Vstopnina za moške \$1.25.

Tem potom vabimo vsa sosednja

društva ter posamezne rojake

in rojakinje, da nam pridejo na

pomoč, da se bo piknik tem ugodneje

vršil.

V slučaju slabega vremena se

bo piknik vršil doma v društveni

dvorani št. 32 pri sobratu Alojziju

Bizjaku. Za dobro postrežbo

Danica.

— Malomestni prizori. —

(Nadaljevanje.)

Ivančič je bil radeveden, kam ga dovede ta uloga. Prepričan pa je bil tudi, da se ne povrne Jelenčevka najmanj še pol ure. Delal se je torej sentimentalnega, hoteč izrabiti lepo priliko čim prej in čim temeljiteje.

"Li res? Govorite-li čisto istino, gospod doktor?" je zapela Danica, žarko in izzivajoče ga pogledujoča. "Vi, medicince, ki ste običajno toliko in s premočnimi go-spiciami ter gospodmi, da bi še ne bili izgubili svojega srca? — Ne morem vam verjeti. In vendar, vaše lice je tako pošteno, tako odkrito — lagati ne znate. Oh!"

Danica je hipoma utihnila, podla kakor izveščana glumačica na zofino blazino, da so se visoko pokazale male nogice v napoli prozornih, svilenih nogaviceh. Na obraz pa si je tiščala čipkast robec in izpod prstkov so se prikazale biserne solze.

"Aha! — to bodi menda peripetija! Proketo se ji mudi!" si je mislil Ivančič. — "Torej samo še dostojen zaključek te tragiko-medije!" — In sklonil se je takisto teatralsko preko nje, šepetajoč:

"Gospica Danica! — Samo eno uro se pozna iz obličja v obličje, a najini duši sta se iskali že dolgo, dolgo... Li slutite, Danica, kaj čutil za vas in bom čutil večno! — Danica, krasna Danica, hodite moja!"

Te besede je govoril takisto "eresendo", zatem "staceato" pretrgano "dolce", jecajoče, potem zopet "decesendo" in končno "pianissimo", šepetaje, z umirajočim glasom.

Sam sebi se je zdel sila komičen, in če bi si ne bila tiščala Danica še vedno svojega robca na obrazek, videla bi, kako porogljiv posmeh mu igra okoli ust.

"Zmaga je naša — pogum velja!" si je dejal, in, privzdignivši naladno njeno glavo, ji burno poljubljal tiste črnejše rdeče ustnice in v solzah se iskroče oči. Danica pa je zardevala, le navedno se ga braneča, potem pa je izginila vsa v objemu njegovih močnih rok. —

In še četrte ure je minilo, predno so se začeli počasni gospodini koraki, ki se je, dospevši do vrat, oglašala:

"Danica, Danica, odpri!"

"Takoj, takoj, mamica!" je odgovorila hčerka. Oprostivša se Ivančičevemu objemu, si je brzo pogladila lase in zmečkano krilo ter skočila odprati.

Jelenčevka je stopila počasi z ročko čokolade in s tremi škodlencami v sobo; med vrati pa sta se zopet pomenljivo sgledali in obe sta bili zadovoljni.

"Oh, ta grozni štedilnik! Kar mi ni hotelo zavreti — in mleko se mi je zagrizlo! Počasna sem, gospod doktor. Pa saj veste, starost! — Ko sem bila takde —" je pomignila proti hčeri — "ej, tedaj sem bila v vsaki stvari urnejša, spretnjša!"

In potem so pili čokolado ter se menili še marsikaj resno in modro. Največ pa o zakonu.

Gospo se ni utrudila namigavati, kako izumikana in pridna je Danica, ter zatrjevati, da upa, da se hčerki ne bo treba močiti po denarjih, temveč "le iz — ljubezni". Samo taki zakoni so srečni in njena edinka mora biti srečna!

Končno je morala hvalisana Danica pokazati na materino prigovarjanje še svojo umetnost na glasoviru.

Danica se je dolgo upirala, potem pa je preigrala celo vrsto dunajskih vačkov. Druga menda ni znala.

Ivančič pa je zapazil iz prečestokrat se ponavljajočih disakordov in spremenjajočega se takta, da mima Danica kar nič posluha, temveč se je vsega igranja priučila baš tako, kakor se navadijo pudlji in pičci v cirkusu skakati preko stolov ter skozi žareče obrobe.

...Potem pa se je doktorand poslovil. — Jelenčevka ga je neštetokrat povabila, naj se gotovo še večkrat oglasi pri njih, kjer bo vsikdar z veseljem in ljubeznijo — to je poudarjala — sprejel.

Danica je kot dobro odgojeno dekle in sramežljiva devica samo molče kimala.

Potem sta ga spremili še prav do vrat. — Slučaj pa je menda hotel, da je tedaj v kuhinji nekaj zamrmelo. — Gospa je odhitela gledat, Danica in pa Ivančič pa

sta bila zopet sama.

Strastno je ovila Danica obe roki okolo njegovega vratu in ga zaporedoma poljubovala, šepetajoča mu v uho:

"Dragec, pridi zopet kmalu in piši mi; — ali boš?"

"Gotovo, gotovo!" je hitel zatrjevati Ivančič dekletu, rešil se njenega objema ter brzo odšel.

"Ta je moj — čisto moj! Ne more in ne sme mi uiti!" je pripovedovala Danica materi v kuhinji vsa srečna in ponosna. Vsega ji pa seveda ni povedala.

Med tem triumfovanjem pa je korakal Ivančič urnih nog na kolodvor, hrmirajoč zadovoljno predse:

"Imenitno! Zopet en doživljaj več v mojem ljubezenskem registru... Vražje dekle, ta Danica! No, jaz jo imam že za vselej dovolj! Brrr... Njena fina izobrazba — ha, ha! A drugače nič!"

In zaman so pričakovali Jelenčevi povratka ali pa vsaj kakega doktorandovega poročila. "Njega od nikoder ni!"

Škrajno pa je izvedel pozneje enkrat stari Jelenec v svoji pisarni, da je Metod Ivančič že dolgo zopet v Gradcu ter da je že drugo leto zaroben s Klenčkovico iz Kamnika, ki bi imela okoli trideset tisočakov dote in dvanadstropno hišo z vrtno.

Ko je povedal to vest doma, sta plakali skrivaj stara in mlada "unisono"; prva iz jeze, a druga tudi iz — sramote.

V Gorjancih so imeli Jelenčevi premožne kmetske sorodnike. Že večkrat so vabili Turkovi Danico na počitnice. — No, ni se ji zdelo vredno, brigrati se za ona povabila, dokler ji je evetla še zlata doba v Taboru, kjer je imela dovolj opravka s postajanjem in čebljanjem v prodajalni, s prirejanjem različnih izletov, plesnih venčkov in predstavljanjem raznovrstnih igrice na čitalniškem odru.

Tiste igrice je spisoval (v fantastično romantičnem slogu) la pripovedovalec Jules Verne s prekrepi, včasih celo zoperno vzmajajočimi dovpti a la Nestroy) ponesrečeni, zlasti na svoj dramatičen "r" — ponosni pravnik Muha, kratkega pogleda in že plesastega temena, ki se je pa še vedno ponosno podpisoval "caud. juris".

Sedaj, ko se je izjalovil naskok bilo na Ivančičeve srce, sedaj je tudi treba Danici tolažbe in razvedrila. Pozabila je, da so Gorjanci še vedno le podgorska vas brez plesne in galantov, — posvetovala se z Jelenčevko ter napisala Turkovim prijazno pismo, da se hoče v kratkem odzvati zadnjemu povabilu ter priti par tedno "na počitnice".

Čez tri dni je bila že v Gorjancih.

Turkovi so imeli sredi vasi enonadstropno hišo z gostilno blizu župne cerkve in vrt s kegljiščem. Tjaka je zahajalo navadno vse naško razumnstvo. Oče Turek je bil tudi župan. V svoji mladosti je dovršil šest gimnazijskih razredov, a vsled očetove smrti postal študije. No, še petdesetleten župan in gostilničar je prebiral z nekim občudovanjem vrednim navdušenjem stare klasike. Čestokrat je iznenadil dijake, ki so došli o počitnicah k njemu na kup vina, zdvoženim recitovanjem Vergilovih eklog ali Horacijevih od. — Župan Tomaž je imel tudi odrastlo hčerko, katera mu je vrlo gospodinjala, odkar mu je umrla žena.

Pri Turkovih torej so se shajali resnobni nadučitelj Pernač s kozarim, sentimentalnim podučiteljem Grčo, kateri se je zaman oziral za županovo resolutno Minko, potem kaplan Janez, izborni pevec in pivec, dvojica dolgočasnih in nevednih orožnikov, predkritosrečni, maivni poštar Hudé ter nikdar trezni organist Urban. — Včasih sta prišli še lepa nadučiteljeva žena Klara in visokostasa, vitka učiteljica Roza, katera je hodila iz neznanega vzroka vedno črno opravičena ter je imela navzle svoji mladosti že postarno razoran hči, črnoobobljena oči in sivkaste lase. — Vendar sta prišli dami le redkokdaj. Pernač je bil namreč radi svoje mladostne, živahne ženke, katera mu je podarila vsako leto po eno čvrsto dete — imel jih je takrat že pet — hitro in brez poverda ljubosumen; učiteljica Roza pa je bila apatična in zoperno zdržljiva.

Umevno je, da je bila Danica v to nepriljeno družbo sprejeta le z nezaupnostjo. Vedeli so, da je včasih Danica rada vihala nos ter da je bila vajena le neslanega

Grenoble in njegova zadrega.

James A. Woodruff,
polkovni poročnik.

laskanja. Vendar se je družbi preprčala že prve dni, da se je Danica v preteku dveh let sila izpremenila, ter si to lahko razlagala.

Tiste dni pa se je vrnil z orožnih vaj Svetlin, mlad inženir, sin inovitega vašana. S pravim veseljem ga je pozdravila njegova stara družba, ki ga je cenila kakor veseljaka in odkritosrčnega prve vste. Takoj prvi večer je pripovedoval Svetlin med občinim smehom iz vojaškega in visokoločkega življenja marsikatero dogodbo, katero je doživel sam ali pa kak tovariš.

Umel je pripovedovati tako drastično in s tako primernimi izrazi, da je neizkušeni poslušalec čestokrat vzburil kri in razvnel živce ter se potem iz vsega grla smejal, vičeč njihovo nenasitljivo radovednost in — naivnost.

Danica je začela takoj na vse možne načine poskušati, kako bi ujela Svetlina v svojo past. Nastavljala se mu je povsod ter, če le moglo, uredila tako, da je sedel poleg nje, kjer ga je mogla na razne umetne načine opozorjati sedaj na svoje jamice v licih ter na nežni podbradek, sedaj pa na svoje iskroče se oči in rubinska usteca.

Svetlin je bil že vajen takih manevrov iz svojega bivanja na različnih službah. Navidežno je torej odgovarjal njenim gorčkim pogledom in slučajnim stiskom rok: v istini pa jo je preziral.

"Gospod inženir", je dejal nekoga večera župan Tomaž, ko so sedeli običajni gostje zopet v tisti prihični ter zaduhli sobi "za ožjo družbo" in pili doljenjski eviček, "gospod Svetlin, če vam drago, preskrbim vam — večsto."

"He, he! Je-li lepa, bogata in zavedna Slovenka?" se je oglašil brzo nadučitelj Pernač.

"Lepota, narodnost — postranska stvar", ga je zavrnil debeluhasti, gladkolični poštar Hudé. "Denar, denar — to je glavno! — Glejte, moja stara je bila za svojih dekliških let, ko sva se ženila tam za onavgim borštom, bela kot repa in rdeča kot kri. A danes? Boga mi, dobra bi bila za strašilo v Turkovo proso proti vrabeem! — Lepote ni, denarja ni! Bes jo plentaj!"

(Dalje prihodnjič.)

Nizozemska živina.

Nizozemska mora poklati pol milijona krav. — Primanjkuje krme. Prepoved ameriškega izvoza.

Haag, Nizozemsko, 15. julija. — Nizozemska je bila že prej zelo prizadeta vsled zavezniške blokade; zdaj pa jo je zadela še bolj prepoved ameriškega izvoza.

Na Nizozemskem primanjkuje živinske krme, in ker se more pričakovati, da bo mogoče dobiti le malo krme iz Amerike, zato je sklenila vlada, da se pokolje 500 tisoč krav.

Profesor von Hamel, ki je veččak v gospodarskih vprašanjih, je objavil nek članek v katerem dokazuje, da bo Nizozemska gospodarsko uničena, ako Amerika prepove izvažati sirovine, gnojila in živež. Prepričan pa je, da bi se situacija izboljšala, ako bi Amerika spoznala pravi položaj Nizozemske. Zaradi tega priporoča vladi, da takoj pošlje posebno komisijo v Združene države.

Ena številnih in posebnih posledic svetovne vojne se razodeva v poročilu, ki ga je poslal ameriški konzul v Grenoble na Francoskem. V tem poročilu se ugotavlja, da je velika rokovična industrija tega starega in slavnega glavnega mesta Dauphinovo zelo ogrožena vsled pomanjkanja pšenice in moke, katere ni mogoče dobiti za normalno ceno.

Moko se uporablja v velikem obsegu pri pripravljanju in prepiranju kože, iz katerih se dela rokovice. V tej industriji je zaposlenih 24.000 oseb, med katerimi je štiri petine žensk.

Mesto Grenoble je štelo 1. 1914, torej pred pričetkom vojne, 75 tisoč prebivalcev. Leži nekako sedem milj od Lyona ter je z ozirom na okolico eno najkrajših mest v Franciji. Zgrajeno je na 700 čevljev visokih bregovih reke Isere, in sicer na obeh straneh nekoliko nad združenjem te reke z reko Drac. Mesto je skoro popolnoma obdano od gor, med katerimi se dvigajo nekatere do višine 10.000 čevljev. Na severni strani se dvigajo kvišku višine Grande Chartreuse, ki dajejo ime samostanu, znanemu vsled izvrstnega likerja, ki se ga izdeluje tam. Pred vojno je prihajalo semkaj vsako leto na tisoče turistov iz Anglije in Amerike ter drugih delov sveta.

Večina novejšega dela mesta, ki ima široke in ravne ceste, leži na levem bregu reke Isere, dočim čepi prvotno mesto, z vijugastimi in ozkimi ulicami, ob vjužju obrouka gore Rachais na desnem bregu reke. Za starim mestom pa se nahaja cela vrsta utrdb, ki se raztezajo do višin in ki tvorijo le del utrdb, postavljenih na sosednjih gričih. Vsed tega je Grenoble eno najmočnejše utrjenih mest v Franciji.

Grenoble je bila trdnjava in vojaška postojanka prav iz za dni rimske okupacije. Cesarja Dioklecijan in Maksimilijan sta veliko pripomogla k nadaljnjemu utrjevanju mesta, in sicer v tretjem stoletju po Kristu, a mesto, ki se nahaja na mestu stare naselbine Alobrogov, je dobilo svoje ime od Gracijana, rimskega cesarja, ki je vladal v četrtem stoletju po Kristu ter prepovedal poganstvo v Rimu, vsled česar je zavladalo krščanstvo po celem rimskem cesarstvu. Takrat se je imenovalo mesto Gratianopolis, katero ime pa se je pozneje pokvarilo in skrčilo v Grenoble.

Po razpadu in raztelesenju rimskega cesarstva je postal Grenoble last Frankov in Burgundcev ter še pozneje del kraljevine Provence. V srednjem veku je bilo mesto in provinca Dauphina pod vladavo škofov, in sicer skozi dolgo vrsto let. Škofom so sledili grofi Albon, ki so si nadeli naslov Dauphin du Viennois.

Sredi štirinajstega stoletja pa so odstopili grofi celi distrikt francoski kroni, in sicer z določbo, da bo ta provinca vedno odvisna od najstarejšega kraljevega sina. Od onega časa naprej se je imenoval francoski prestolonaslednik Dauphin. Skozi 150 let potem, ko je postalo mesto last francoske krone, je bilo to mesto sedež inkvizicije in zasledovanja Valdenžanov, to je verske sekte, katero je ustanovil leta 1170 Peter Waldo, in sicer v bližini Lyonsa.

Ko je prišel Napoleon s svojim pohodom skozi Francijo, potem ko se je vrnil z Elbe za onih slavnih zgodovinskih sto dni, je bil Grenoble prvo mesto, ki ga je pozdravilo ter mu na stečaj odprlo svoja vrata. To se je zgodilo dne 7. marca 1815. Štiri mesece pozneje je bilo mesto prisiljeno udati se neki avstrijski armadi.

Največji zaklad mesta Grenoble je spomenik v cerkvi sv. Andreja, ki znači počivališče največje ga ideala viteške dobe. Bil je to Chevalier Bayard, "sans peur et sans reproche" (brez strahu in brez očitanj). Bil je eden najboljših zmornih vojaških voditeljev v srednjem veku in vsa raziskavanja modernih zgodovinarjev so le potrdila visoke hvale, ki so mu jo peli njegovi sodobniki. Splošno se ga je imenovalo za ljubeznijo in občudovanjem "le bon Chevalier" (dobri vitez).

Sedanja vojna je seveda izpremenila vse ter ogroža med drugimi dragoceni zakladi Francije tudi Grenoble. Moderna materijalistična doba si je kljub vsemu pohlepu po posvetnih blaginjah ohranila vendar toliko smisla za lepoto prejšnjih časov, da se varuje spomnike iz te dobe kot največje zaklade, kajti ti tvorijo neprestani vir navdušenja in domoljubja.

Nekaj o Georgijcih.

Novica, da je prišla neka politična stranka v transkavkaški Georgiji z gibanjem za avtonomijo tega dela ruske države, je opozorila svet na enega najbolj zanimivih delov prostrane Rusije.

V Kavkazu je mogoče 1.350.000 Georgijcev, ki predstavljajo polovico skupnega prebivalstva. — Ti Georgijci so veliki aristokrati dežele in po vsej pravici so lahko ponosni na svoje prednike. Nekateri etnologi izjavljajo, da je to plemo bolj staro kot Egipčani, dočim izjavljajo njih lastne legende, da so potomci Thargamosa, pravnika Jafeta, sina Noeta.

Georgijske ženske so bile skozi stoletja znane in slavne radi njih nenavadne lepote, dočim so možki največji gizdalni celega sveta. — Možki so visokorasi in atletični postav in naravna vitkost okrog pasa se je še povečala vsled navade, da nosijo svoje pasove tako ozko stisnjene, da je vsled tega ovršana celo njih hoja.

Ženske imajo ponavadi velike oči, delikatno telo, majhne roke in noze ter izobilico črnih las, katere se pa ponavadi pokriva s pajčolanom.

Možki, posebno oni nižjih razredov, so zelo nagnjeni k uživanju močnih vin, ki rastejo v njih deželi, ter se poročajo, da je redna dnevna porcija za vsakega poljskega delavca pol galone tega močnega vina.

Dočim je tatvina skoro nepoznana stvar med Georgijci samimi, je najti v visokih gorah in prelazih roparje, ki lahko postanejo precej nevarni neoboroženemu potniku in to tembolj, ker ima ta gospoda navado vzeti žrtvi ne le vse vrednostne predmete, temveč tudi vse obleke, nakar potnik lahko v Adamo vem kostumu nadaljuje svojo pot.

Georgijci so uživali svojo največjo slavo ter svoje največje blagostanje za časa vladavine kraljice Thamar, ki je vladala od 1184 do 1212. Ta nadarjena vladarica se je poročila z nekim ruskim princem ter tako povzročila, da so se pričeli glasiti car Aleksander Georgijo za Moskoviiti zanimati za to deželo ter se vmešavati v njene notranje zadeve. Stvar je dospela do svojega viška v zadnjem letu osemnajstega stoletja, ko se je Jurij XIII. odpovedal svojemu prestolu v prid ruskega carja Pavla.

Tri leta pozneje, 1802, je prorusko provinco.

Poteklo je veliko število let in videti je bilo kot da so Georgijci popolnoma zadovoljni s svojimi novimi gospodari v Petrogradu in stari Dumas, sloviti francoski romanopiseec, je proglasil kot dejstvo, — da so Georgijci lahkorsčni sužnji, ki so veseli celo v suženjstvu.

V novejših časih pa je kazal georgijski narod neki nemir in georgijski listi, pisani v domačem jeziku so širili znanje o starih tradicijah ter podpirali gibanje, da se enkrat za vselej konča z ruskim vplivom in rusifikacijo georgijskega naroda.

To razpoloženje je postalo od časa do časa še veliko močnejše vsled kratkovidne politike zastopnikov in namestnikov carja, ki so skušali potlačiti in uničiti naravno razpoloženje tega naroda kot je naprimer navada georgijskih delavcev, da pojejo, dočim so zaposleni na poljih in vinogradih. To omejitve ali prepoved se je sicer kaj kmalu opusilo, kajti spoznalo se je, da za staja delo, če se prepove delavcem petje.

Izgnani tujci.

Flat River, Mo., 15. julija. — Oborožene tolpe so celo noč preiskavale gozd v bližini Flat River da bi našle kakega tujega delavca, ki se je večeraj še ognil deportaciji.

Računa se, da so večeraj odpeljali iz svinčnega okraja do tisoč tujcev. Pet sto tujcev je moralo zapustiti kraj in morali so iti na vlak: 200 pa so jih naložili v živinske voze; železniški uslužbeneci so morali priklopiti vozevo svojemu vlaku in so jih odpeljali s seboj. Med deportiranimi so bili večinoma moške, toda bilo je tudi veliko otrov in otrok. Izgredov se je večalo.

žilo kakih 2000 oboroženih oseb.

Dva moža, ki sta poskušala bežati iz svojega stanovanja, sta bila ranjena. Časnikarskega poročevalca Viljema Hollorella iz Chicago je nekdo z revolverjem vdaril po glavi, nato ga je potisnil v mimo vozeč poulično železnico in mu je zagrozil, da naj se več ne povrne.

Ko so izgredi trajali ves dan, so proti noči šele prišle vojaške čete in po okraju je zavladal mir.

Amerikanci dolžijo rudniške družbe, da odpuščajo ameriške delavce in nameščajo tuje delavce. Nek župan v okraju je izgnedneke svaril pred nasiljem. Delavci pa so izjavili, da bodo iztrebili iz okoliš vse tuje delavce.

Kje je ujetnik?

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrta leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Louis Andolsek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cukelj, John Germ, Frank Janesch in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Kudman.

Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blis in Frank Jurjovec.

Depue, Ill. in okolica: A. Mežnarich.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Ant. Bambich, Frank Laurich, A. Oberst in John Zalete.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livington, Ill.: Mih. Citar.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.

Kolumbus, Kans.: Joe Knaefle.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kerne.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Scheller.

Mineral, Kans.: Frank Augustin.

Ringo, Kans.: Mike Pencel.

Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich.

Calumet, Mich. in okolica: M. F.

Kobe, Martin Radé in Pavel Shalts.

Detroit, Mich.: Jos. Glasich.

Manistique, Mich. in okolica: John Kotzian.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonc.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshef, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.

Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurtj Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kittsville, Minn. in okolica: Joe Adamich.

McKinley, Minn. in okolica: Fr. Boje.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Sartell, Minn. in okolica: F. Triller.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.

Klein, Mont.: Gregor Zobeec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Roundup, Mont.: Tomaš Paulin.

Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternika.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.

Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Maloverh.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevc, Chas. Karling, J. Marinič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.

L

Jugoslavanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Cone-
maugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain,
Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh,
Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POBORNICI:
GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODAREKI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVER, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver,
Colo.
FRANK KOCHVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne
pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika prototnega odbora.

Na osebnih ali neuradnih pismih od strani članov se ne bode
odiralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Dr. Strnad.

(Nadaljevanje).

Kamor je pogledal človek, vr-
velo je nadičenih ladij, čolnic
in plavajočih ljudi. Tu se je go-
vorilo nemško, laško, francosko,
ogrsko — pa tudi slovensko, če-
ško, celo rusko — in nad vsemi
temi različnimi šetaleci in izletni-
ci se je razpenjalo isto vedro —
nebo.

V ozkem, dolgem "potapljaču"
sedela je vesela Marta kot naj-
spretnjša veslačka. V svetlem pi-
sanem krilu, ki ji je segalo jedva
do kolena, in v širokem čipkastem
klobuku na glavi je bila najdra-
žestneša mej veslalkami.

Na dolgi palici konci "potap-
ljača" je vihrala krvavoredeča
zastavica z belo zvezdo. In za to
zvezdo so se podili skoro vsi čol-
ni ter jo obkroževali kakor soko-
li golobice.

Ona je pa izbegavala pred nji-
mi in čolnici in ladijce so vršale
za njo kot bi bila ona darilo, za
katero jim je tekmovali.

Zvonko je odmevalo po jezerni
kokošni izjavljajoč Martino sme-
janje, veselo so vihrale raznoboj-
ne zastavice, frileli travkov in
damskih klobučkih in daleč so se
svetile bele čepice Albatrošani.

Tedaj pa je prihrupel ponosni
"Neptun", boreč se s peničimi va-
lovi in zibajoč se pod velikansko
množico svojih izletnikov. Krov
je bil prepoln in iz vseh oken so
molele glave radovedneev, ki so
z zanimanjem gledali tekmovalno
preganjanje potapljača z rdečo in
belo zvezdo.

Parnik je uravnal svojo smer
haš v pristan vojaškega kopali-
šča.

Marta, katere močne roke so v
tej divji gonji začele že omago-
vati, je hotela vendar le uiti pre-
ganjalcem in prispeti do onstran-
skega brega. To pa je hotela do-
seči z drznim manevrom. Skleni-
la je prekriti Neptunovo pot
prav pod njegovim rilecem in u-
pala, da bodo morale ostale la-
dije, hiteče za njo jedva nekaj
korakov, čakati, da se jim Neptun
zopet umakne, dočim bodo ona
mej tem časom že daleč spre-
daj.

In Marta je napela vse svoje
moči, da je letel potapljač kakor
bliskavica vrhu valov. In prav
pred rilecem parnikovim je svi-
gnila njena ladija, dočim so pre-
ganjalci mej krikom zaustavljali
svoje v polnem diru hiteče čol-
ne. Tedaj pa se je zapelo nekaj
vesel približno brzih ladij, da
so trčile druga ob drugo in v na-
slednjem hipu se je preobrnilo
troje čolnic.

Začelo se je veliko xpitje, a po-
srečeni — trije Albatrošani —

so priplavali takoj na površje ter
ročno izlezli v druge čolne.

Na parniku pa je nastalo spo-
šno razburjenje; čuli so se ženski
kriki, otroško plakanje in moški
vzkliki:

— Na pomoč!

Vender tega vznemirjenja ni-
so provzročili oni prekopienjeni
čolni Albatrošani, ki so vzbudi-
li celo trenutno veselost in sme-
janje, ampak — potapljač on-
stran Neptuna.

Marte ni bilo več v njem!
Jedno veslo je plavalo po vo-
di, potapljač pa je kazal svoj
ozki treh.

Samo jeden hip se in Marta bi
bila prekrita srečno parnikov
tek; tako pa je butnil njegov ri-
lee baš v zadnji konec potaplja-
čev, da je odletel v polkrogu, trč-
il s prvim koncem ob parnikov
bok ter se prevrnil.

Marta ni niti zinila, ko so jo
zagrnili valovi. S krepkimi roka-
mi je poskušala plavati, česar je
bila vrlo vajena, a Neptunovi va-
li so jo zagrnili popolnoma in jo
obrnili parkrat okoli njene osi,
da je izginila.

Ko je odplaval parnik s prostora
nesreče, zagledali so izletniki
še dvojce belih rok, ki sta krče-
vito bili po penastih valovih. Po
jezerski gladini pa je plaval ši-
rok, čipkast klobuk.

Predno pa so razumeli prepla-
šeni Albatrošani vsi situacijo, je
skočil raz Neptunov krov na pol
razpravljen vojak v jezero ter
prišel na površje, držeč z jekle-
no roko Martino glavo nad vodo.

Marta je bila že v nezvesti.
— Pomoč! — je zavpil pogum-
ni rešitelj, Albatrošani pa so
bili v istem hipu že pri njem ter
mu odvzeli rešenko, potegnivši še
njega v čoln.

Bleda in brez diha je ležala
Marta v čolnu vznok; črni lasje
so ji padali po čelu in licih in
premočena obleka se je ovijala
njenih udov.

— V kolibo! — je velel reši-
telj, kar se je oblikovno izvršilo.
Regata je bila izkazana; vsi
čolni so hiteli v pristan, kjer je
nastala silna gneča.

Ljudstvo je bilo vznemirjeno;
jedni so glasno izražali svojo ne-
voljo nad preganjačimi čolni,
drugi so pomilovali ponesrečen-
ko, nekatere ženske so celo pla-
kale, ko se je raznesla vest, da je
Marta utonila; večina pa je ra-
dovedno pozvedovala ime pogu-
mnega rešilca.

— Častnik je, — so dejali jed-
ni.
— Ne, jednoleten prostovoljec,
— so trdili drugi.

Tedaj je prinesel nekdo raz
Neptunov krov, ki se je ondi vsi-
dril, častniško sabljo in višnjevo
suknjo z dvorastnimi gumbi ter
izginil v kolibo.

— Vojaški zdravnik prostovo-
ljec, — so rekli tretji, prepriča-
ni, da sodijo jedino prav.

V kolibo pa je položil rešitelj
Marto na zobe ter pokrtil s plah-
tami. Odpravivši vse radoved-
neže, je pridržal samo dve dami,
katerima je velel Marto sleči fer
jo drgniti po udih s platnini
brisalkami.

Nato je začel z umetnim diha-
njem in po nekaj minutah je
začela Marta pravilno sopsti. Mej
tem je poslal jedno gospico v so-
sednji hotel po sveža krila.

Kmalu na to je Marta izpre-
gledala, a zopet zamrzla.

— Nobene nevarnosti več, —
je dejal zdravnik in pristavil:

— Izvolite ostati še toliko ča-
sa tu, da se vrnem s kočijo.

Ohlekel je svojo uniformo, opa-
sal sabljo ter el iz kolibe po voz.
Zunaj je bilo še vedno polno
nestrpnih radovedneev.

— Oprostite, gospod doktor,
ali živi gospica? — se ga je drz-
nil vprašati star gospod.

— Živi in se že zaveda!

Tedaj pa sta se prerila skozi
množico stotnik Klop in nadpo-
ročnik pl. Bloek.

— Torej ste jo rešili?

— Junak ste, gospod doktor!

Stisakala sta mu roke, z obra-
zov pa jima je izginjala blodota in
plašnost.

— Po voz moram, dasi sem
sam moker, — je odgovoril nato
zdravnik.

— O, voz imava... baš sva se
pripeljala. — V Celoveu že vse
govori o nesrečni Marti in sreč-
nem dr. Strnadu! — je govoril
nadporočnik pl. Bloek ter pomig-
nil fijkarju, naj se z vozom pri-
bliža kolibo.

Prinesli so spečo Marto, kate-
ro je premeala utrujenost, in jo
položili v kočijo.

— Ko prespi, bo zopet zdrava!
Klanjam se, gospoda! — je de-
jal dr. Strnad, hote zapreti kočijo,
kamor sta že zlezla stotnik in
nadporočnik.

— Vi ne greste z nama, gospod
doktor? — se je začudil stotnik.

— Ni me treba več! Hiteti mor-
am v Celovec preobleč se, da se
sam ne prehladam.

— Torej do svidenja, gospod
doktor!

Kočija je nagl oddrdrala pro-
ti Porečam, Strnad pa se je ozi-
ral, kje je kak voz, da bi prišel
čim prej domov.

Ljudstvo, ki je bilo priča zad-
njega prizora ter je čulo vsako
besedo, se je umikal ospošljivo
Strnadu; sem ter tja je začel gla-
sno priznalo besedo in nekatere
moški so se mu odkrili.

Tedaj pa je pristopil k njemu
znan celovski mešan.

— Gospod doktor, mokri ste;
ako vam drago, peljite se z me-
no domov!

— Z radostjo!

Pred hotelom je stala dvovpre-
zna kočija, v katero sta stopila
ter se odpeljala.

V.

Minila sta za temi dogodki že
skoro dva meseca.

Marsikaj se je izpremenilo, a
gospica Marta je bivala še vedno
v svoji vili, v tisti židovski kol-
oniji poreški.

Nadporočnik pl. Bloek in stot-
nik Klop pa, ki sta si bila, odkar
pomnijo njuni tovariši, dobra pri-
jatelja, neločljiva delica lepih in
černih dnij, — sta se bila hudo
sprla.

Kako se je to zgodilo?

Že dalje časa sta tekmovala
mej seboj za večjo Martino na-
klonjenost, ne da bi zaupala —
drug drugemu odkritosrečno svo-
jih namerov in vspeh. Skupno
sta jahala navadno v Poreče, pri-
našala ji najdražje cvetke, spre-
mljala jo povsod in vedno kakor
senci.

Kmalu pa sta opazila, da ima-
ta iste nakane, da se njune želje
družijo v isti osebi: da sta oba
zeljubljena v isto Marto!

Hudo jima je bilo, ker sta bi-
la vedno dobra prijatelja. Ven-
dar sta molčala ter še bolj prikri-
vala svojo srčno skrivnost.

Mej njuno prijateljstvo pa se
je utepla nezaupnost in ljubosim-
nost —

Nekega popoldne sta sedela v
častniški menaži "sirotiške vo-
jašnice" — bila sta pri različnih
bataljonih — ter pila vino.

In tedaj je zinil stotnik:

— Popoldne pojašem v Poreče.

Pojdeš li z mano?

— Žal, ne morem! — je odgo-
voril nadporočnik. — Povabljen
sem nekam drugam.

Nato sta molčala misleča in u-
gibajoča, koga vidi gospica Mar-
ta rajša v svojem budoarju.

Stotnik se je v duhu ponajal
svojo višjo čast, ki se bode spo-
mladi povijala še v majhnosti; —

Frederic B. Shipp,
tajnik Pittsburgh, Y. M. C. A.

nadporočnik pa si je domislje-
val, da mora imeti na Martino
srečo gotovo večji vpliv, ker je —
mlajši, lepši, najboljši jezdec
svojega polka in — plemenitši.

Oba pa sta bila jednaka v tem,
da sta imela velikanske dolgovce,
katere sta hotela pokriti z Marti-
no doto; saj se je splošno govorilo,
da je tako bogata, da nima
para v Celoveu.

Ko pa je prihajal popoldne
stariški stotnik na svoji kobili-
ci Vandi pred Martino vilo ter
jo oddal hišniku, da mu jo drži
in vodi, je opazil v veži pnevmati-
ški bicikelj.

Kri mu je sinila v glavo. Torej
je že nekdo pri nji? —

In vendar je upal, da ga vsaj
današnje popoldne ne bo nihče
motil, da bo sam z njo nekaj le-
pih uric! — Kdo bi neki to bil?

Nadporočnik? —

Ej, ta je na veliko njegovo ve-
selje odklonil povabilo, da ga —
spremi! — Naj se li vrne?

— Ah, kaj! Najnevarnejšega
tekmeča ni tu! — si je mislil, —
drugače se mi pa niti malo ni
bude!

Pogumno je torej potrkal ter
vstopil. V salonu ni bilo žive du-
še. Odložil je svojo čepico in sab-
ljo, stopil pred do tal segajoče zr-
calo, popravlil skrbno nazaj po-
čestljane lase, ki so postajali vrhu
temena že opasno redki, pokrta-
čil še jeklenkrat svoje dolge, rme-
ne brke, odpihlil dva tri praške
s svoje suknje, pokajšal, potem
odgrnil tapetne duri v sosednjo
sobo; a tudi ta je bila prazna.

— Aha, v budoarju sta!

Približal se je po prstih vho-
du, kateri sta zastirala dva debe-
la zastora ter vlekel na uho. Raz-
ločno je čul vsako besedo.

Zdaj se je glasno zasmejala
Marta; obiskovalec ji je moral
nekaj posepniti, česar stotnik ni
čul.

— Ah, vi pretkanec, vi pretka-
neel! — je slišal reči Marto mej
smehom. — To ni bilo lepo, gos-
pod nadporočnik! Kaj si bo mi-
slil, ko vas nenadoma zagleda?

— Malo me briga. Veste gospi-
ca, — ljubosumen je na-me in to
me zabava. Ha, ha!

(Dalje prihodnjije).

Španska.

Španska bo nevtralna, dokler ni na-
padena. — Kralj pravi, da so od-
nošaji do zaveznikov zelo dobri.

Proti časnikarskemu poročevalcu,
"Daily Express" se je španski
kralj izrazil, da bo ostala Španska
nevtralna skozi vso vojno, ako ne
bo napadena. Rekel je tudi, da vla-
da med Špansko in Francijo ter
Angleško in Italijo najlene prijateljsko
razmerje.

"Ako nam bo Angleška pošilja-
la premog in Zdrženje države pa-
valo, bo vse dobro", je rekel kralj.

Tudi oni Španci, ki so po mišlje-
nju na strani Nemčije, niso proti
zaveznikom. Španska zelo trpi pod
finančnimi težavami. Nekateri so
v tej vojni obogateli, drugi pa tr-
pijo pomanjkanje.

Španska kraljeva rodovina je šla
v palačo La Granja, kjer bo ostala
do 20. julija; nato bo šla v San Se-
bastian, kjer bo ostala celo pole-
tje.

Prisilna vojaška služba.

Mexico City, Mehika, 14. julija.
Nova postava o organizaciji mehi-
ške armade predpisuje prisilno vo-
jaško službo za vse mladenčce in
moške, ki so stariši kot 18 let.

50.000 KNJIZIC

POPOLNOMA ZASTONJ

Vsak možki bi moral takoj pisati po
eden izvod naše zelo zanimive knjižice.
Možje, ki se hočejo ženiti, možje, ki
so bolni, slabi, nervozni, onemogli in
izčrpani — možje, ki ne morejo delati
niti uživati v polni meri, kar jim živ-
ljenje nudi, vsi ti možje bi morali
čitati to koristno zdravniško knjižico.
Iz te knjižice je razvidno, kako možki
uničujejo svoje zdravje in življenje,
kako se nalezajo raznih bolezni, in
kako se zopet lahko povrnejo k
zdravju, moči in kreposti v kratkem
času in z majhnimi stroški. Ako torej
želite biti močnejši med možmi — zdr-
vi, močni in krepki — v tej knjižici
lahko najdete nas-
vete, ki vodijo
do tega.

Zaloga znanosti je, in vsebuje ravno tiste stvari, ki jih bi moral znati vsak možki —
mlad in star, bogat in revan, oženjen in samski, bolan in zdrav. Zapišite si, da je
ta knjižica popolnoma zaslonj; mi plačamo tudi poštnino. Na ovitku ni zdravnikovega
imena in vseh drugih stvari, ki bi jih morda ne želeli, kakor same tisti, ki dobi. Zapišite vaše
ime in naslov razločno na spodnji kupon, izrežite in pošljite nam.

POŠLJITE KUPON ZA KNJIZICO ŠE DANES.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., 5.700 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Gospodje: — Zanima me Vaša ponudba glede brezplačne zdravniške knjižice in
želim, da mi takoj pošljete en izvod.

IME

STEV. IN ULICA ALI BOX

MESTO DRŽAVA

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate
družino, bo potrebno nabaviti pohištvo in kuhinjsko opremo ako se hočete
nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki priporočam svoje velike
prodajalne, kjer dobite vse kar je potrebujete. Pri meni imate vedno po-
teno in zanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se neveste kam obrniti, po-
kličite na telefon Princeton 1381 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom postal
en avtomobil po vas. Ako pa vzamete pocenostno karo se peljite s St. Clair
karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov:

A. GRDINA,

6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pri meni se lahko dobi letni ... za 20c. poštinih znamk.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljke, z številka-
mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prej-
komogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo
jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakser.

Bachnik Frank	No. 329639	Kovač Frank	No. 260641	Rakuš Agnes	No. 330060
Bartol J.	No. 330733	Krivčec Jernej	No. 333635	Raneh Math.	No. 260622
Bear Dan	No. 260638	Kukec John	No. 336997	Resman Frank	No. 44296
Blatnik Joe	No. 330326	Kulovc Josip	No. 330772	Respet John	No. 333592
Bohič Vajo	No. 260583	Laurič Anton	No. 330640	Rohs Anna	No. 329638
Božičkovič Djuro	No. 260581	Lenaršič Josip	No. 44555	Rosman Heinrich	No. 329983
Braun Mary	No. 260643	Lesh Anton	No. 260645	Samide Frank	No. 330721
Brlogar Frank	No. 330734	Levar John	No. 260608	Sinčič John	No. 330762
Čebular Alojzija	No. 44675	Levar John	No. 44372	Skufca John	No. 44808
Derganc Anton	No. 44798	Levstek Frank	No. 331362	Smalec Math.	No. 331010
Dokusović Stif	No. 260630	Loknar Anton	No. 260599	Sodee Anton	No. 329694
Dolar Valentin	No. 330086	Ludvik Mike	No. 330436	Spaniček Rozi	No. 328894
Grgurič Blaž	No. 260573	Malavazič	No. 330218	Sparmblek Joe	No. 330661
Jaklich Louis	No. 329634	Mastnak Frank	No. 329776	Starčević Johana	No. 331070
Janež Jožef	No. 329909	Meden John	No. 331014	Šumrada John	No. 329941
Janež Anton	No. 260618	Merkun Anton	No. 331355	Tehler Anna	No. 328896
Janež Peter	No. 333817	Mihelič Peter	No. 260590	Tischler Frank	No. 330232
Jankovic Mihael	No. 330395	Mikolič Josip	No. 331062	Trbežnik Martin	No. 331091
Jermančič Frank	No. 329736	Milavec Matevž	No. 330627	Turk Ivan	No. 260647
Kastelic Franc	No. 329725	Oswald Joe	No. 260621	Turk Jernej	No. 239741
Kastelic John	No. 44708	Oswald Luise	No. 260632	Turšič Frank	No. 333841
Knaus Joe	No. 329633	Paternoster John	No. 333673	Anton Vever	No. 329670

